

selv om den ledes efter Venstreprincipper, altsaa efter Princippet den mindst mulige Statsindgriben og den mindst mulige Statsstøtte, ikke kan komme udenom, og det er Statshusmændene og de Parcelbyggere, som har bygget deres smaa egne Hjem i Henhold til Statsboligfondsloven. Jeg kan ikke se rettere end, at naar man, som den højtærede Regering, ikke har taget i Betænkning at tage Ansvaret for en Udstykningspolitik og Oprettelsen af Husmandsbrug, som man gjorde i de dyre Efterkrigsaar, og ikke har taget i Betænkning at tage Ansvaret for den bratte og voldsomme Deflationspolitik og Genopførelsen af Kronen i Pari, som Venstre bærer Hovedansvaret for, saa er det Statens moralske Pligt at yde de Medborgere en midlertidig Hjælp. Og jeg synes navnlig, det er Statens moralske Pligt at træde hjælpende til overfor de Smaaakaarsfolk i Byen, Fagarbejdere og smaa Tjenestemænd, som har benyttet deres lille opsparede Kapital til at skabe sig deres eget lille Hjem i Henhold til de Forventninger, som de med Rette kunde gøre sig Haab om efter Statsboligfondsloven. Nu ved vi meget godt, at Statsboligfondslovens § 5 er ophævet, fra 1. Januar 1926 tror jeg, men derfor ophører Statens moralske Pligt ikke overfor de Medborgere, som har bygget deres eget lille Hjem før den Tid, og som har maattet lide et Kurstab paa Boligfundsobligationerne, som ikke har noget Sidestykke i, hvad Statshusmændene har lidt, idet Statshusmændene i de første Aar har baade billig Amortisation og billige Rentevilkaar, medens disse har lidt et mægtigt Kurstab straks. Jeg kan ikke se rettere end, at det er den højtærede Regerings Pligt at træde hjælpende til med sociale Støtteforanstaltninger for begge disse Kategorier af Medborgere, hvis Ulykke udelukkende Staten, Regeringen og den Politik, der er ført, bærer Ansvaret for. Jeg vil derfor gerne her rette det Spørgsmaal til den højtærede Regering, hvilke Planer den har med Hensyn til Støtte for de Statshusmænd, hvis Brug er oprettet i de dyre Efterkrigsaar, og for de Parcelbyggere, som har bygget egne Hjem i den samme Periode.

Maa jeg i Tilslutning til disse Betragtninger udtale, at Staten i de nærmeste Aar bør tage Reb i Sejlene, bør, som en Statshusmand forleden skrev i „Fyns Tidende“, tage Pusten et Øjeblik med Hensyn til Oprettelsen af Husmandsbrug. Jeg synes, at Staten burde koncentrere sin Udstykningspolitik paa de sønderjydske Landsdele; der er Brug for den, der er der gode Betingelser for den,

og der er ikke alene økonomisk, men ogsaa nationalpolitisk Brug for den. Og saa burde den højtærede Regering slaa ind paa en anden Form for Udstykningen til Smaabrug. Jeg mener, at man i de Aar, der er gaaet, er gaaet netop den forkerte Vej. Man kunde enten — som det var Tilfældet oprindeligt, i 1899-Loven — have lagt Hovedvægten paa at give Supplementsjord til Landbrugsarbejdere, som blev ved at være Landbrugsarbejdere, eller ogsaa kunde man have sat sig som Maal at skabe en virkelig selvstændig, økonomisk uafhængig lille Landbostand, skabe Bolssteder paa ca. 20 Tdr. Land i Gennemsnit, hvor Manden med Konens og Familiens Hjælp uden Arbejdskraft udefra kunde overkomme det hele, naar det var raske Mennesker. Jeg mener, at man burde have kombineret begge Bevægelser; saa havde man faaet en lille, solid, velstillet Landbostand, og saa havde vi paa den anden Side faaet en velstillet og tilfreds Arbejderbefolkning. Men man er hverken gaaet den ene eller den anden Vej. Man har oprettet Statshuse med alt for lille Jordareal, og man har derved simpelt hen skabt — i hvert Fald viser det sig tydeligt i Depressionstider som dem, vi har nu — et utilfreds Proletariat paa Landet og et meget kostbart Proletariat.

Jeg haaber, at den højtærede Regering i Sønderjylland — og meget tyder jo derpaa — vil følge en anden Politik. Lad os for alt i Verden blive fri for nede paa den sønderjydske Jord at faa et kostbart og utilfreds Landboproletariat. Lad os dernede oprette Landbrug, som kan betale sig, og som kan gøre en Familie tilfreds, oprette Landbrug paa ca. 20 Tdr. Land, taget efter middelgod Jord, og oprette dem paa saadanne Vilkaar, at de paagældende ikke bliver knust under Prioritetsbyrder. Lad Staten være kulant her, det er det rigeligt værd, bl. a. af nationalpolitiske Grunde. For jeg tror, at Forholdene er saa alvorlige, saa kritiske, nationalpolitisk set, nede i Sønderjylland, at intet lovligt Middel for at dæmme op mod Strømmen udefra, for at dæmme op mod det Ugræs, som i stigende Grad fyger over Hegnet, maa lades uforsøgt. Et af de virksomste Midler hertil — jeg sagde det allerede i Fjor under en Henvendelse til den højtærede Finansminister under en Diskussion med det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen — er Oprettelsen af saadanne smaa Landbrug, som en Mand virkelig kan leve af økonomisk uafhængigt og trygt.

Jeg vil gerne dertil knytte en nationalpolitisk Bemærkning. Den vil sikkert vække